

Zpráva o činnosti Archivu Pražského hradu v roce 2006

Archiv Pražského hradu je od 1. 7. 2003 organizačně zařazen do Odboru spisové a archivní služby Kanceláře prezidenta republiky. Archiv PH k 31.12.2006 spravoval 1459 běžných metrů archivních fondů a sbírek a 17 214 svazků knih příruční knihovny.

I. Rekonstrukce Archivu Pražského hradu 2006-2007

Počátek roku 2006 intenzivně postoupily činnosti, směřující k zahájení tzv. generační rekonstrukce pracoviště ve 2. pol. roku 2006 (-2007). Pracovníci archivu se podíleli ve spolupráci se SPH a pražským architektonickým ateliérem „3 architekti“ na vytvoření tzv. stěhovacích plánů, spolupráce probíhala i na poli vlastního architektonického projektu rekonstrukce i budoucího vybavení pracoviště fotografickou a reprodukční technikou.

K vlastnímu uzavření APH a reponování fondů na nová úložiště došlo ve velice krátkém období 15.5.-1.6.2006, což odpovídalo požadavku na maximální bezpečnost z hlediska manipulace se vzácnými fondy. V rámci nového uložení byly ve spolupráci s bezpečnostním odborem KPR vytvořeny podmínky pro uložení fotografických a dokumentačních kopií fondů (tzv. masterů) do trezorového úložiště a byla přijata směrnice k ukládání (*Rozhodnutí vedoucího KPR o místě a způsobu ukládání originálních mikrofilmových kopií památek kategorie I, Ia APH, 18.4.2006*).

V souvislosti s rekonstruováním historických prostor APH zorganizoval kompletní fotografickou dokumentaci interiéru i prostorů nového působení v Tereziánském ústavu na PH (čp.2), jakož i fotografickou dokumentaci stavebního procesu vedeného z Jižních zahrad PH.

APH však ani po svém uzavření zcela nezrušil svoje badatelské hodiny: v rámci improvizovaného badatelského místa na svém novém působišti se pokračovalo v předkládání např. studijní fotodokumentace k fondům, plánových podkladů a knih příruční knihovny. Pokračovala veškerá agenda odborných dotazů a agenda reprodukčních smluv. V rámci pracovních náplní byly prováděny činnosti dle rozvrhu stanoveného na počátku roku 2006, aniž došlo k výraznému omezení spektra aktivit.(Viz níže).

II. Personální situace

V APH působili Mgr. Martin Halata (vedoucí-samostatný archivář), pí Jarmila Kotková (odborná archivářka), Dr. Marek Suchý, (samostatný archivář-zástupce vedoucího), Ing. Michal Šula (odborný archivář) a sl. Magda Mravčíková, DiS, odborná knihovnice a pí Alena Novotná (odborný archivář-pracovník badatelný, do 5/2006). Fotografické práce vykonávali pp. Karel Bulín, Stanislav Loudát a Benedikt Renč. Na práci oddělení se dlouhodoběji podílela BcA. Jana Očková, restaurátorka-konzervátorka a J. Vnouček (restaurátorsko-konzervátorská databáze).

III. Služby badatelům

Archiv Pražského hradu představuje vedle Archeologického ústavu AVČR, oddělení uměleckých sbírek SPH, odboru památkové péče KPR a Archivu KPR další centrum historické práce na Pražském hradě.

Studovnu pracoviště navštívilo celkem 370 externích a interních badatelů. Pracovníci odpovídali průběžně na dotazy badatelů (písemně, ústně i přes elektronické adresy-kvalifikovaný odhad 419 dotazů.) V rámci fotografických služeb pro externí žadatele bylo vystaveno celkem 19 nových reprodukčních smluv a spisově uzavřeno 6 smluv z roku 2005, vydáno bylo 498 stran kopií (xerox), a vystaveno 40 podkladů k fakturaci za služby tuzemské i zahraniční (45 položek). Intenzivně pokročily přepisy stávajících archivních pomůcek do elektronické podoby a práce digitalizační (fotopráce). Mikrofilmovací procesy byly ve 2. pololetí roku 2006 vzhledem k probíhající rekonstrukci pracoviště minimalizovány.

IV. Pracovní program

V roce 2006 vytvořil APH celkem 135 vlastních spisů a jeho evidencí prošlo celkem 516 dokumentů. Pracovníci archivu se kromě prací spojených s dílčím provozem badatelsky podíleli dle svých pracovních náplní na zpřístupňovacích pracích na archivních fondech a na odborných úkolech a vědeckém využití archiválií. Výraznou část úkolů tvořila také ochrana archivních památek před nepříznivými vlivy všech kategorií (m.j. mikrofilmovací práce, atd.)

Ze škály činností jmenujme:

V. Účast na výstavách a obdobných projektech

V.1 Autorské podíly:

M.Halata:

Na 4 nohách. Sedací nábytek Pražského hradu, Belveder 11.4.- 30.10.2006

Autor námětu Historické interiéry PH, popisy v rámci výstavy a texty pro katalog (viz bibliografie)

Dějiny lublaňského arcibiskupství v obrazech lublaňských (arci)biskupů, Lublaň 2007, Slovinsko

Příprava výstavy za českou stranu-koordinace s NM v Praze a Král. kanonií premonstrátů, Strahov, příprava katalogových hesel (František Ferdinand Khuenburk)

Christian Schroeder-život obrazu, Praha 2008-2009

Organizace setkání autorského kolektivu a komunikace se slovinskou stranou (PK Ptuj), tzn. přípravy podkladů a korespondence

Albrecht z Valdštejna, Praha 2007 (Senát ČR, kurátor E.Fučíková)

Příprava autorského textu do doprovodné publikace, exponátový soupis a komunikace s RMG v Jičíně v rámci tohoto výstavního počínu

M.Šula:

Pražský hrad ve fotografii II.

Příprava výstavy Výstavního oddělení Správy Pražského hradu s pracovním názvem PH ve fotografii II (11.8.2006 -14.1.2007, viz bibliografie)

V.2 Organizační podíly:

Organizační podíly pracovníků APH se týkaly jednak příprav podkladů a exponátů k připravovaným výstavám, jednak ukončení účasti pracoviště na některých výstavních podnicích.

M.Suchý:

Stálá expozice/Příběh PH

–ukončení expozice *Příběh vzdělanosti*, březen 2006

Básník a politik, Bohuslav Hasištejnský a jeho svět

-odborná příprava listiny 1195-XXXIX/11 k exponování, listopad-prosinec 2006

M.Suchý-M.Halata:

-ukončení účasti APH na expozici *Památky národní minulosti- Historická expozice Národního muzea*, Lobkovický palác, leden 2006

VI. Pedagogická činnost

M.Suchý:

Semestrální kurs (léto 2006) na FHS UK: *Kapitoly z dějin severské vikingské a středověké kultury II: Kultura středověkého Norska (cca. 1066-1397)*-cyklus přednášek (2 hodiny týdně)

Semestrální kurs (zima 2006) na FHS UK: *Kapitoly z dějin severské vikingské a středověké kultury I: Vikingská kultura (cca. 793-1066)*-cyklus přednášek (2 hodiny týdně)

Člen zkušební komise FHS UK: *Skeletový atest z českých dějin v evropském kontextu*

VII. Ochrana fondů:

VII.1. Fotografické práce

Mikrofilmová dokumentace APH (M.Suchý-S.Loudát, M.Šula-K.Bulín)

12 rukopisů KMK (C.65, O.45, A.70/2, L.33, L.81, A.74, B.54, D.126, O.19, D.51, D.118, D.54)

4 rukopisy AMK (cod.CCX, cod.XXVIII/1, cod.XCIII/2, cod.XXXV/5, cod.XXXV/6,)

1 karton AMK (CCXX)

64 signatur sb. hudebnin KMK (315, 951-965, 167-175, 1233-1250, 1634-1640, 1270-1288)

2 rukopisy Vs Volyně (90, 93)

23 signatur: Stará plánová sbírka sign.170-193

Digitální dokumentace (M.Suchý-S.Loudát)

2 rukopisy KMK (M.80, G.45)

6 rukopisů sb. hudebnin KMK (462, 669, 1449, 854-56)

4 listiny AMK (58-III/10, 16-I/21, 177-VIII/16, 195-XXXIX/11)

Pozitivní mikrofilmy (M.Suchý-S.Loudát)

- 38 rukopisů KMK-AMK (vybraná folia) digitální snímky, 20 rukopisů KMK-AMK (vybraná folia)

Diapozitivy- reprodukce (B.Renč-M.Halata)

- Fond Jednota-fotografie, i.č.1-1000

Digitalizace- studijní reprodukce na CD (K. Bulín)

- Novosti Pražského hradu a Lán, 1929 –konzervační výtisk

VII. 2 Konzervátorské a restaurátorské práce

-Před uložením do trezoru, souvisejícím se stěhováním, byly přemanimulovány originální mikrofilmy archivních fondů Jednota, HBA, OHA, ČDK, SPS ad. do nových krabiček a opatřeny novými popisy (200 ks, J.Kotková-M. Šula).

- Do nových desek bylo uloženo 87 obálek formátu A0 Staré plánové dokumentace (M.Šula)

-Od listopadu 2006 začaly být reponovány skicáře dómských architektů do nových obalů, prokládány nekyselými vložkami a celkově sledován jejich fyzický stav(J.Očková-M.Halata)

- Vytipování, výroba a provedení nekyselých prokladů proti rzi (rukopisy KMK: II. etapa, s J. Očkovou)

- Mechanická očista a reponování rukopisů HBA, kompletní restaurátorsko-konzervátorský monitoring (M.Kostlán)

VIII. Zpřístupňovací práce

Pokračováno bylo ve zpřístupňovacích pracích na fondu Jednota pro dostavbu chrámu sv. Víta

(Halata, M.: Skicáře dómských architektů- Dodatky z let 1871- 1899, 1930, Katalog. Praha, interní tisk APH).

Pokračovaly katalogizační práce na fotosbírce téhož fondu (M.Halata: Fotosbírka Jednoty pro dostavbu chrámu sv. Víta: Fotografie inv.č.1-1000. Katalogizace a reprodukce na diapozitivy. Předběžný inventární soupis.)

IX. Příruční knihovna

Příruční knihovna Archivu Pražského hradu dosáhla v roce 2006 17 214 svazků knih , přičemž roční akvizice činila 334 svazky (nákup českých publikací 231 položek, nákup zahraničních publikací 52, knižní dary zaměstnanců a ostatních osob 12 položek , retrokonverze periodik 39 položek). Kromě běžné akviční politiky příruční knihovnu obohatilo 13 titulů na základě smluv o reprodukci.

Průběžná katalogizace fondu dosáhla 907 knih (do nového systému KpWin 585 svazků , retrokonverze 322 svazky). Ochrana fondu se soustředila na práce knihařské - bylo ošetřeno 113 svazků (průběžné opravování knižních jednotek , přebalů, vazba periodik).

X. Přírůstky archivních fondů a sbírek

APH převzal 19 běžných metrů agendy výstav SPH v rámci neplánovaného mimoskartáčního řízení (dokumentace výstav Deset století architektury, Plečnik- architektura pro novou demokracii, Opus Italicum). Do sbírky plakátů bylo zaevidováno 6 nových přírůstků z výstav na Pražském hradě a dalších akcí souvisejících s fondy archivu.

XI. Účast na odborných školeních, seminářích, atd.

M.Suchý:

Mezinárodní konference *Medieval Art and Architecture in Prague and Bohemia*, British Archaeological Association, 07.-12.07.06, Praha

XIII. seminář restaurátorů a historiků, Národní archiv, 03.-06.10.06, Třeboň

(Přednáška: Vnouček, J.-Suchý, M, Průzkum fyzického stavu rukopisů fondu Knihovny Metropolitní kapituly u sv. Víta: Konzervátorská databáze jako předpoklad správy rukopisné sbírky.)

Tenth international seminar on the care and conservation of manuscripts, 19-20.10.06, Copenhagen University's Amager Campus, Copenhagen

Klimatizace v muzeích, knihovnách a archivech, Národní archiv, 21.11.06, Praha

M.Halata:

Klimatizace v muzeích, knihovnách a archivech, Národní archiv, 21.11.06, Praha

XIII. seminář restaurátorů a historiků, Národní archiv, 03.-06.10.06, Třeboň

M.Mravčíková:

Školení Úvod do práce s novou verzí programu PEvA 1.7 (září 2006)

XII. Bibliografie pracovníků

Halata, M.- Karasová, D. : *Židle a byrokracie z Hofburgu*.

In: Na 4 nohách : Sedací nábytek Pražského hradu, Praha : Správa Pražského hradu, 2006, s. 13-14, 30-50, 66, 70, 77.

Halata, M. (rec.) - Ksenija Rozman, *Franc Kavčič/ Caucig in Češka*.

In: Umění = Art. Roč. 54 (2006), č. 2, s.203-204.

Halata, M.: *Nová encyklopedie českého výtvarného umění : Dodatky*, hesla: Blumberger Jan, Chotková Isabella, Clary-Aldringen Karel, Clary-Aldringen Aloisie, Hlubinka Rudolf, Jeřábek Josef, Kruh pro pěstování dějin umění, Morávek Jan, Ranzmayer Jan, Ročenka Kruhu pro pěstování dějin umění, Šperling Ivan, Šubic Janez, Šubic Jurij, s.109,140, 141, 286, 313, 333, 427, 634, 647, 517, 759, 766, Praha : Academia, 2006.

Suchý, Marek – Vnouček, Jiří : *The story of the Prague fragment of St. Mark's gospel through fourteen centuries. A new approach to an established narrative*.

In: Care and conservation of manuscripts 9. Museum Tusculanum Press, 2006. s. 83-112.

Šula, Michal : *Pražský hrad ve fotografii II*. Praha : Správa Pražského hradu, 2006. s. 10-13.

Vyhotovil:

MH, 15.1.07